

Sygn. akt VU 480/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do wypłaty emerytury

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 marca 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 480/13

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 26 marca 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylenia decyzji z dnia 4 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawieszła wnioskodawczyni J. G. prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku. do dnia 31 maja 2012 roku.

W dniu 8 kwietnia 2013 r. J. G. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, w którym wniosła o uchylenie decyzji i wypłatę zaległej emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku. W uzasadnieniu skargi wnioskodawczyni powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, w sprawie K 2/12, którym orzeczono, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. G., urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 21 listopada 2008 r. wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawczyni była wówczas zatrudniona w (...) Urzędzie Wojewódzkim w Ł..

Decyzją z dnia 9 grudnia 2008 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał J. G. prawo do emerytury poczynając od dnia **1 grudnia 2008 roku**. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wnioskodawczyni wypłatę emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania

stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (dowód: wniosek emerytalny – 1-2 akt emerytalnych, decyzja – k. 25 akt emerytalnych, zaświadczenie z dnia 19 listopada 2008r.– k. 11 akt emerytalnych)

W dniu 5 marca 2009 roku J. G. wniosła o podjęcie wypłaty emerytury i przeliczenie podstawy wymiaru emerytury (dowód: wniosek – k. 30 akt emerytalnych). W uwzględnieniu tego wniosku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 17 marca 2009 roku, zmienił staż pracy i podstawę wymiaru emerytury oraz podjął wypłatę emerytury wnioskodawczyni od dnia 1 marca 2009 roku (dowód: decyzja z dnia 17 marca 2009r. – k. 36 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 4 października 2011 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zawiesił wnioskodawczyni J. G. prawo do emerytury od dnia 1 października 2011 roku, z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (dowód: decyzja - k. 108 akt emerytalnych).

W dniu 28 czerwca 2012 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o podjęcie wypłaty emerytury w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 27 czerwca 2012 roku (dowód: wniosek k. 128 akt emerytalnych, świadectwo pracy k. 129 akt emerytalnych).

Decyzją z dnia 10 lipca 2012 roku, ZUS przeliczył i wznowił wnioskodawczyni wypłatę emerytury od dnia 1 czerwca 2012 roku (dowód: decyzja z dnia 10.07.2012 r. k. 133 akt emerytalnych).

W dniu 10 grudnia 2012 roku J. G. złożyła w ZUS skargę o wznowienie postępowania i wypłatę zaległych świadczeń emerytalnych wraz z odsetkami za okres od 1 października 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku (dowód: skarga o wznowienie postępowania – k. 134 akt emerytalnych.)

Decyzją z dnia 26 marca 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylecia decyzji z dnia 4 października 2011 roku w części dotyczącej zawieszenia wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 maja 2012 roku (dowód: decyzja z dnia 16 stycznia 2013r. – k. 136 i decyzja z dnia 26.03.2013 r. k. 138 akt emerytalnych).

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione i jako takie podlega oddaleniu.

Dokonując oceny zasadności wniesionego przez ubezpieczoną odwołania przypomnieć należy zasady realizacji prawa do emerytury i ich ewaluowanie na przestrzeni ostatnich lat. Wskazać przy tym należy, iż teoretycznie istnieją dwie możliwości ustalenia treści ryzyka emerytalnego: albo treścią ryzyka jest osiągnięcie określonego przez ustawę wieku emerytalnego, czyli zdarzenia prawnego uzasadniającego realizację prawa do emerytury, niezależnie od dalszego zatrudnienia albo jest to prawo, do zrealizowania którego konieczne jest odejście z rynku pracy po osiągnięciu określonego wieku emerytalnego.

Poczynając od dnia 1 stycznia 1999 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do dnia 30 czerwca 2000 r. do realizacji nabytego prawa do emerytury wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego. Od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 7 stycznia 2009 r. treścią ryzyka było zaprzestanie pracy, a od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. ponownie do realizacji prawa wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego.

Od 1 stycznia 2011 r. stan prawny uległ ponownej zmianie. Do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany - przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.257.1726) - **art. 103a**, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 roku, przepis art. 103

a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się poczynając od 1 października 2011 r. Organ rentowy, który wydał decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury od 1 października 2011 r. zastosował wobec skarżącej obowiązujący wówczas przepis art. 103a ustawy emerytalnej, którym był związany, albowiem nie jest uprawniony do badania zgodności przepisów prawa z Konstytucją. Oczywiście ma rację skarżąca, iż po wydaniu przez organ rentowy decyzji z dnia 4 października 2011 roku, wstrzymującej z urzędu prawo ubezpieczonej do emerytury, stan prawny uległ istotnej zmianie, gdyż w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12 (Dz. U. 2012/1285) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że **art. 28** ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z **art. 103a** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., **w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.** Z dniem 22 listopada 2012 r., tj. z dniem publikacji tegoż wyroku w Dzienniku Ustaw, art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.257.1726) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym niewymagającym rozwiązania stosunku pracy, uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W ocenie Sądu Okręgowego treść powołanego wyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie zmienia jednak sytuacji ubezpieczonej, gdyż rozstrzygnięcie to nie znajduje do niej zastosowania, zważywszy na fakt, że prawo do emerytury nabyła poczynając od **dnia 1 grudnia 2008 roku**, a więc w stanie prawnym, w którym obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, będący w swej treści odpowiednikiem aktualnie obowiązującego art. 103 a ustawy emerytalnej. Przepis ten stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z powyższego wynika, że w reżimie prawnym, w którym ubezpieczona nabyła prawo do świadczenia emerytalnego, nie było możliwości pobierania tegoż świadczenia bez rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, dlatego też emerytura skarżącej została zawieszona. W przedmiocie zaś zgodności z Konstytucją przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obowiązującego od dnia 1 lipca 2000 r. do 7 stycznia 2009 r., na podstawie którego zawieszono wnioskodawczyni prawo do emerytury w 2006 r. wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r. SK 45/04 (OTK –A 2006, nr 2, poz. 15) Trybunał uznał, że przepis ten jest zgodny z Konstytucją, nie narusza zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady nie działania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych, czy obowiązku wprowadzania zmian do systemu prawnego z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*. Trybunał uznał tym samym, że ustawodawca ma prawo uzależnić podjęcie wypłaty emerytury od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, a rozwiązanie to, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie narusza zasady równości. W uzasadnieniu wskazał, że do ustawodawcy należy precyzyjne określenie kryteriów nabycia i korzystania z prawa do emerytury. Ma on przy tym szeroki zakres swobody pod warunkiem poszanowania istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego. Wobec przedstawionej istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, Konstytucja nie zawiera nakazu zagwarantowania świadczeń emerytalnych osobom kontynuującym działalność zawodową. W tym kontekście rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą stanowi cechę istotną, uzasadniającą efektywne korzystanie z prawa do świadczeń emerytalnych. Osoby, które postanowiły nie rozwiązywać stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, nie mają wspólnej cechy istotnej z punktu widzenia realizacji prawa do emerytury. Nadto wskazać należy, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 kwietnia 2013 roku, wydanym w sprawie sygn. akt IIUK 299/12 stwierdził, iż obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania

do osób, **które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku**. Przepis art. 103a ustawy będzie miał nadal zastosowanie w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później tj. od stycznia 2012 roku.

Konkludując, stwierdzić należy, iż decyzja organu rentowego odpowiada prawu i dlatego też, Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie za niezasadne, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c, orzekł jak w sentencji orzeczenia.